

Обґрунтування
до питання про прийняття постанови НКРЕКП
«Про застосування коефіцієнтів за перевищення річної замовленої потужності
об'єкта (об'єктів) споживача природного газу, що здійснює виробництво
теплової та електричної енергії, у період дії воєнного стану у 2023 році»

Правові засади функціонування ринку природного газу України визначаються Законом України «Про ринок природного газу» (далі – Закон).

Відповідно до положень частини першої статті 1 Закону доступ – право користування потужністю об'єкта газової інфраструктури в обсязі та на умовах, встановлених у договорі про надання послуг транспортування, розподілу, зберігання (закачування, відбору) природного газу або послуг установки LNG.

Таким чином, на сьогодні відповідно до положень Закону надання послуги розподілу природного газу здійснюється за принципом надання права користування потужністю.

Положеннями частини першої статті 40 Закону передбачено, що розподіл природного газу здійснюється на підставі та на умовах договору розподілу природного газу в порядку, передбаченому кодексом газорозподільних систем та іншими нормативно-правовими актами.

На виконання вимог Закону НКРЕКП постановою від 30.09.2015 № 2494 затверджено Кодекс газорозподільних систем (далі – Кодекс ГРМ) та постановою від 30.09.2015 № 2498 затверджено Типовий договір розподілу природного газу (далі – Типовий договір розподілу).

Відповідно до положень Кодексу ГРМ споживач, що не є побутовим, мав право не пізніше ніж до 20 жовтня календарного року, що передує розрахунковому, подати Оператору газорозподільних систем (далі – Оператор ГРМ) уточнену заявку на величину річної замовленої потужності сумарно по всіх його об'єктах з розбивкою по кожному об'єкту в газорозподільній зоні відповідного Оператора ГРМ на розрахунковий календарний рік.

При цьому якщо фактичний обсяг використання потужності протягом розрахункового року буде перевищувати замовлену споживачем річну потужність сумарно по всіх його об'єктах, величина перевищення має бути сплачена споживачем за півторакратною вартістю тарифу на розподіл природного газу на користь Оператора ГРМ відповідно до Типового договору розподілу.

Слід також зазначити, що умовами пунктів 8¹ та 8² Положення про покладення спеціальних обов'язків на суб'єктів ринку природного газу для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку природного газу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06.03.2022 № 222 (зі змінами внесеними Постановою КМУ № 1416) (далі – Положення) визначено, що Міністерство енергетики України затверджує перелік теплових електростанцій та теплоелектроцентралей постачання яким має здійснюватися за цінами та на умовах передбачених вищезазначеними пунктами Положення.

Разом з тим, з початку повномасштабного вторгнення держава-терорист завдала ураження енергетичній інфраструктурі України. Через виведення з ладу значного обсягу генеруючих потужностей та пошкодження інфраструктури системи передачі/розподілу електричної енергії, наразі в об'єднаній енергетичній системі України (далі – ОЕС України) спостерігається дефіцит потужності та мережеві

МОЖЕ БУТИ УТОЧНЕНО

обмеження, що призводять до необхідності застосування заходів з примусового обмеження електропостачання споживачів.

У зв'язку із бойовими діями та постійними ракетними обстрілами рф об'єктів енергетики з метою дотримання меж операційної безпеки існує необхідність в збільшенні виробництва та відпуску електричної енергії існуючими генеруючими потужностями з використанням природного газу.

Положеннями протоколу наради щодо забезпечення сталої роботи теплової генерації в умовах дії постанови Кабінету Міністрів України від 06 грудня 2022 р. № 1416 «Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 6 березня 2022 р. № 222 і від 19 липня 2022 р. № 812», яка відбулась 09.01.2023 під головуванням Міністра енергетики України Галущенко Г.В., рекомендовано НКРКЕП розглянути питання прийняття рішення щодо незастосування операторами газорозподільних систем до деяких виробників електричної та теплової енергії положень глави 6 розділу VI Кодексу ГРМ та Типового договору розподілу щодо нарахування вартості перевищення річної замовленої потужності для споживачів, що не є побутовими, які здійснили замовлення річної потужності відповідно до абзацу десятого пункту 2 глави 6 розділу VI Кодексу ГРМ.

Зважаючи на умови кризового стану енергетичної галузі, що склалася внаслідок збройної агресії рф, виникає необхідність у прийнятті рішення, направлено на зменшення фінансового навантаження на споживачів природного газу, що здійснюють виробництво теплової та електричної енергії, з метою забезпечення державної політики в електроенергетиці спрямованої на здійснення надійного, безпечного постачання електричної енергії в умовах низьких температур повітря, існуючого дефіциту доступних генеруючих потужностей, що як наслідок призвело до запровадження заходів з примусового припинення електропостачання споживачам.

У зв'язку із зазначеним, Департамент із регулювання відносин у нафтогазовій сфері пропонує прийняти постанову НКРЕКП «Про застосування коефіцієнтів за перевищення річної замовленої потужності об'єкта (об'єктів) споживача природного газу, що здійснює виробництво теплової та електричної енергії, у період дії воєнного стану у 2023 році», якою зобов'язати Операторів ГРМ в період дії воєнного стану у 2023 році застосовувати коефіцієнт за перевищення річної замовленої потужності об'єкта (об'єктів) споживача, що здійснює виробництво теплової та електричної енергії та віднесений Міністерством енергетики України до переліку споживачів, постачання яким має здійснюватися відповідно до пунктів 8¹ та 8² Положення на рівні 1, якщо фактичний обсяг використання потужності перевищує замовлену споживачем річну потужність сумарно по всіх його об'єктах.

**Директор Департаменту
із регулювання відносин
у нафтогазовій сфері**

Т. Рябуха

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ ТА
КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

Київ

№ _____

Про застосування коефіцієнтів за перевищення річної замовленої потужності об'єкта (об'єктів) споживача природного газу, що здійснює виробництво теплової та електричної енергії, у період дії воєнного стану у 2023 році

Відповідно до статей 4 та 17 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», частини другої статті 9 Закону України «Про правовий режим воєнного стану», у зв'язку з воєнним станом в Україні з 05 години 30 хвилин 24 лютого 2022 року, введеним відповідно до Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 та продовженим Указами Президента України від 14 березня 2022 року № 133/2022, від 18 квітня 2022 року № 259/2022, від 17 травня 2022 року № 341/2022, від 12 серпня 2022 року № 573/2022 та від 07 листопада 2022 року № 757/2022, Положенням про покладення спеціальних обов'язків на суб'єктів ринку природного газу для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку природного газу, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 06 березня 2022 року № 222, та з урахуванням пункту 5 Протоколу наради під головуванням Міністра енергетики України Галущенко Г. В. від 09 січня 2023 року № 17/1.1-4.3-7 Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Операторам газорозподільних систем у період дії воєнного стану у 2023 році застосовувати коефіцієнт за перевищення річної замовленої потужності об'єкта (об'єктів) споживача, що здійснює виробництво теплової та електричної енергії та віднесений Міністерством енергетики України до переліку споживачів, постачання яким здійснюється відповідно до пунктів 8¹ та 8² Положення про покладення спеціальних обов'язків на суб'єктів ринку природного газу для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку природного газу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06 березня 2022 року № 222 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2022 року № 489), на рівні 1, якщо фактичний обсяг використання потужності перевищує замовлену споживачем річну потужність сумарно по всіх його об'єктах.

2. Ця постанова набирає чинності з дня її прийняття.

Голова НКРЕКП

К. Ущатовський